

Toxikománie

Z. Rozkydal

Toxikománie

Drogová závislost, závislost na psychotropních látkách

Přírodní drogy: marihuana, hašiš

Syntetické drogy: pervitin, extáze, kokain
alkohol, benzodiazepiny
toluen, trichloretylén

Dělení

Konopné drogy: marihuana, hašiš, hašišový olej

Opiáty: z nezralých makovic opiového máku – heroin, braun

Stimulační drogy: kokain, amfetamin (speed), pervitin, extáze
kodein, morfin

Halucinogeny: LSD, lysohlávka, meskalin, psilocybin

Psychotropní látky: rohypnol

Drogy podle rizika vzniku závislosti

Drogy měkké (drogy s akceptovatelným rizikem)

káva, tabákové výrobky, produkty konopí, marihuana, speed
alkohol – rozhraní mezi skupinami

Drogy tvrdé (drogy s neakceptovatelným rizikem)

heroin, kokain, crack, pervitin, LSD, extaze
Riziko vzniku závislosti je vysoké

Typy závislosti dle WHO

alkoholovo-barbiturátový typ (etanol, barbituráty)

amfetaminový typ (amfetamin, metamfetamin, extáze)

halucinogenní typ (LSD, halucinogenní houby)

hašišový typ (marihuana, hašiš)

opiátový typ (opium, morfin, dolsin, kodein, heroin)

inhalační typ (toluen, chlorované uhlovodíky)

khatový typ (kata)

kokainový typ (kokain, crack)

Situace v ČR

1. etanol
2. nikotin
3. léková a drogová závislost
4. gambling

Psychická závislost:

pocit uspokojení a touha opakovat použití drogy
k vyvolání příjemných zážitků a k odstranění dyskomfortu

Somatická závislost:

stav adaptace na drogu
projevující se příznaky z vysazení a abstinenčním syndromem

Abstinenční syndrom:

nepříjemné fyziologické změny při vynechání drogy

Stav tolerance:

situace, kdy je potřeba progresivního zvyšování dávek, aby bylo dosaženo stejného účinku jako na začátku

Intoxikace ethanolem:

1. stadium – excitační: 0,5 – 1 promile
ztráta zábran, euforie
zvýšené periferní prokrvení
2. stadium – hypnotické: 1–2 promile
poruchy koordinace a rovnováhy
dysátrie, smyslové poruchy
snížený práh vnímání bolesti
3. stadium – narkotické: 2 promile alkoholu a více
nauzea, zvracení, zmatenost
úpadek do bezvědomí
4. stadium – asfyktické: 3,5–5 promile
zástava dechu a oběhu, smrt

Symptomy:

ospalost, hypotermie

porucha koordinace pohybu, ataxie, dyzártrie

hypotenze, sopor a kóma

Kombinace s účinkem jiných drog nebo léku

Kombinace s kraniocerebrálním traumatem

Smrtelná dávka je individuální, 3,5–5 promile

První pomoc:

zabránit aspiraci zvratků
péče o nemocného v bezvědomí
kardiopulmonální resuscitace

Léčba:

udržet průchodnost dýchacích cest
zabránit aspiraci
výplach žaludku (do 4 hod), odsátí žaludečního obsahu
infuzní léčba (Ringer, glukóza)
Naloxon

Abstinenční příznaky:

třes, slabost, pocení, dyspepsie, vegetativní příznaky
strach, halucinace

Delirium tremens:

těžká forma abstinenceho syndromu

stav zmatenosti, úzkosti, děsivé sny, deprese
dezorientace, halucinace

tremor, ataxie, pocení, tachykardie, zvýšení teploty

Korsakovův syndrom: ztráta paměti, konfabulace

Léčba závislosti na alkohol:

hospitalizace v protialkoholních léčebnách

Závislost na opioidních látkách

Slabé opioidy:

kodein, tramadol, Valoron

Silné opioidy:

Morfin- vodné roztoky, sirupy, tablety, čípky

MST Continus, Fentanyl, Sufentanil

Pethidin (Dolsin), Dipidolor, Fortral

Opioidy transdermální (Durogesic)

Heroin, braun

Závislost na opioidní látce se vyvíjí poměrně brzy

Otrava opioidy

Symptomy:

klasická triáda: útlum dýchání (bradypnoe s hlubokými nádechy)

kóma

mióza reagující na osvit

příznaky kardiovaskulární deprese, hypotenze, edém plic

zčervenání, svědění kůže, ospalost, potlačení kašlacího reflexu

První pomoc:

při vědomí - živočišné uhlí

sledovat tep a dech

pozor na aspiraci a poruchy srdečního rytmu.

Bez vědomí – péče o nemocného v bezvědomí

Léčba:

intubace, umělá plicní ventilace

podání antidota – naloxon i.v.

Abstinenční symptomy:

touha po droze, zvýšení dechové frekvence
slzení, potivost, zívání, mydriáza, piloerekce
tremor, bolesti svalů, nechutenství

Komplikace:

infekční komplikace kolem vpichů
přenos chorob kontaminovanými jehlami (hepatitis, HIV)
pneumonie, plicní abscesy
arthritis, osteomyelitis obratlů
bakteriální meningitis, mozkové abscesy
lymfadenitis, lymfangoitis
polyneuropatie

Heroin

- ze všech drog nejnebezpečnější
- neuvěřitelně návykový
- smrtící droga

Dá se kouřit nebo píchat do žíly

Používání jedné injekční stříkačky

napomáhá šíření HIV a AIDS

Ke konci účinku heroínu trpí nevolností, křečemi a touží po další dávce

Otrava kokainem

Symptomy:

agitovanost, euforie, agresivita, halucinace
bolesti hlavy, mydriáza, třes, křeče
hypertermie, tachykardie, poruchy srdečního rytmu
rozvoj cévních mozkových příhod, bronchospazmy
záněty plic, rabdomyolýza, kóma

Léčba:

umělá plicní ventilace, kyslík
doplnit objem cirkulující krve
diazepam k tlumení křečí, chlazení těla
léčba arytmií, podpora srdeční činnosti
léčba zánětů plic

Dlouhodobé užívání kokainu způsobuje:

- značné potíže se srdcem
- žaludeční problémy (bolest břicha, zvracení)
- podrážděnost
- agresivitu

Silnější forma kokainu - crack

Je vysoce návykový a nebezpečný

Konopí

Marihuana, hašiš

Vyvolává pocity nevyčerpatelnosti a otupuje bolesti

Může způsobit rakovinu plic a hrtanu

Otrava amfetaminy

Nejčastěji jde o pervitin a extázi

Symptomy:

Extáze – nauzea, trismus a skřípění zubů
bolest svalů, pocení, tachykardie
ataxie, hyperpyrexie, kolaps, křeče
rabdomyolýza, akutní selhání ledvin

Pervitin – podobně,
později hypertermie, rabdomyolýza, šokový stav
multiorgánové selhání

Léčba: infuzní terapie k rehydrataci, chlazení těla
umělá plicní ventilace, tlumení křečí, podpora oběhu
léčba renálního selhání

Speed (amphetamin)

Zvyšuje tepovou frekvenci a tělesnou teplotu
odstraňuje potřebu spánku a jídla

Po speedu je živější, hovornější a komunikativnější

Může se cítit podrážděný a deprimovaný

LSD

LSD je halucinogen

Nemocný vidí to, co jiní nevidí a někdy si myslí, že umí létat
Při dlouhodobém užívání se halucinace mohou vracet
řadu let poté, co začal brát LSD.

Léčba toxikománie patří do specializovaných center